

ЛЕГЕНДИ ПРО КОЗАКІВ та ЯК КОЗАК У МОРСЬКОГО ЦАРЯ СЛУЖИВ

Еліна Заржицька. Легенди про козаків. – Харків: Юнісофт, 2016. – 64 с.: іл – (Серія «Читаю сам»).

Еліна Заржицька. Як козак у морського царя служив. - Харків: Юнісофт, 2016. - 64 с.:іл. - (Серія "Читаю сам")

Так називаються книги дніпропетровської дитячої письменниці, члена НСПУ Еліни Заржицької, які вийшли в світ 2016 року в серії «Читаю сам» у харківському видавництві «Талант». Чудова назва серії! А прочитавши книжки і намиливавшись самотніми, просто живими малюнками художниці Олени Железняк і майстерною поліграфією, розумієш, що ці витвори видавництва, письменниці і художниці повинні зайняти достойне місце в скарбничках українського мистецтва.

Книга «Легенди про козаків» вміщує шість пригодницьких оповідок «Бронзовий, срібний, золотий», «Як з'явилася червона калина», «Про жадібного парубка», «Про козачку Ганну, її дітей та святого Миколая», «Про Стешу – чорнооку козачку», «Легенда про трьох братів».

Книга «Як козак у морського царя служив» вміщує п'ять мудрих та по-народному простих, веселих та журливих, істинних та вигаданих казок і легенд: «Як козак у морського царя служив», «Про рибалку та русалку», «Сонячний чоловічок», «Про музиканта Звенигора», «Як козак пихатого пана провчив».

Підкупає зі смаком продумана композиція книг: майже на кожній сторінці – питання для маленьких і дорослих читачів за змістом оповідань та обов'язкові виноски-роз'яснення будь-яких історичних подій і рідкісних українських слів. А чи запам'ятали читачі в оповідці «Як з'явилася червона калина» хто допомагав ворону з вороною збирати намистини? Автор дає підказку: треба вибрати одну з чотирьох відповідей – Мати Земля, Кулик, Вода чи Зоряні сестри. А чи знають читачі, де розташовані Нові Кодаки м. Дніпра, про які розповідає «Легенда про трьох братів»? Тож читайте цю оповідку! А чи знаєте, любі друзі, в які ігри грали юнаки та дівчата в давнину («Про Стешу – чорнооку козачку»)? Тут і «щурки-палки», і «піжмурки», і «сліпого Івана», і «попихача»! А в легенді «Як козак у морського царя служив» – цікавинки про містечко Таромське, що на правому березі Дніпра (тоді – Таранський Ріг), де в глибинах Великої ріки молодий козак отримав від морського царя печатку, золотий черевик та срібну чарку. А чи всі Дніпрові пороги можете перелічити? Казка «Про рибалку та русалку» дає відповідь на це питання – їх було дев'ять: Кодацький, Сурський, Лоханський, Дзвонецький, Ненаситецький, Вовнизький, Будильський, Лишний, Вільний. До сих пір вони зберігають таємниці козацьких історій про битви, перемоги, кохання... Тож читайте і будьте знаттелюбними!

Е. Заржицькій притаманні тяжіння до самотності, до свого почерку, шукання свіжих творчих засобів, але автор обов'язково доскіпається до історичної правди, навіть у фантастичних оповідях. Цікаві зміст, українські прислів'я та приказки роздмухують допитливість і юних читачів, і старшого покоління. Наприклад: «Історію цю розповів мені дід Пилип. Як розказав, то захрип» («Бронзовий, срібний, золотий»); «Невелика справа народитися багатим і вродливим, краще народитися щасливим» («Про жадібного парубка»); «Чи правда воно, чи брехня – не відаю. За що купив, за те й продаю» («Як козак пихатого пана провчив»); «І я на тому весіллі був. Юшку дірявою ложкою їв та горілку дірявою чаркою пив. Ой, і веселий же потім був!» («Про музиканта Звенигора»). А пригодницька оповідка «Сонячний чоловічок» взагалі закінчується оригінальними афоризмами: «Тут тобі і казочці кінець – пішли баби у танець, за ними дід шкультигає, голосно промовляє: „Діло йде до кінця, до весільного вінця. А ти, друже, Богу молись, а сам трудись, бо наша казочка скінчилася – справа завершилася“».

Опісля вдумливого прочитання цих легенд відчувається патріотичний подих історії країни, де ми живемо, з'являються почуття єднання з корінням праотців і гордості за наш волелюбний народ, що буде жити вічно!

Поліграфічно-видавничий дім «Талант» (м. Харків) повинен процвітати й надалі, випускаючи в світ такі книги, як «Легенди про козаків» та «Як козак у морського царя служив» дніпропетровської дитячої письменниці Еліни Заржицької.

Тож успіху вам і Божої ласки!

**Олена Швець-Васіна,
член Конгресу літераторів України**